

**Către: Iordanca-Rodica IORDANOV,
Ministrul Mediului**

Nr. 96 din 25.09.2023

Ref.: Avizare repetată proiect Hotărâre de Guvern privind aprobarea proiectului de lege cu privire la modificarea Legii nr. 209/2016 privind deșeurile

Stimată doamnă IORDANOV,

Vă salutăm din numele Camerei Americane de Comerț din Moldova (în continuare „AmCham Moldova”).

Comunitatea AmCham Moldova apreciază eforturile Ministerului Mediu privind perfecționarea cadrului normativ aferent reglementării gestionării deșeurilor, prin promovarea principiilor economiei circulare, pentru a spori utilizarea energiei din resurse regenerabile și a crește eficiența energetică.

Cu referire la proiectul Hotărârii de Guvern privind aprobarea proiectului de lege cu privire la modificarea Legii nr. 209/2016 privind deșeurile, comunicăm susținerea acestuia de principiu, cu următoarele propuneri:

1. La punctul 5 din proiect, la art. 3¹ alin. (5), textul „În acest context sunt încurajate donațiile de produse alimentare și alte forme de redistribuire pentru consumul uman, acordând prioritate uzului uman față de hrana pentru animale și față de prelucrarea ulterioară în produse nealimentare;” considerăm că urmează a fi exclus, or, actele normative au caracter obligatoriu, nu și caracter de recomandare. Mai mult ca atât, aceste aspecte sunt reglementate printr-un act normativ separat – Legea privind prevenirea pierderii și risipei de alimente nr. 299/2022. Astfel, potrivit tehnicii legislative se recomandă efectuarea referințelor la normele existente și nu reproducerea acestora prin alte acte normative pentru a evita crearea confuziilor.

Totodată, la alin. (10) se impune clarificarea finalității dezvoltării și sprijinirii companiilor de informare. Este necesară raportarea în aceste cazuri? În ce condiții se va efectua aceasta și cine va fi subiectul abilitat cu dreptul de verificare a respectării prezentei obligații?

2. Cu referire la punctul 18 din proiect, considerăm necesară clarificarea formei juridice de organizare a administratorului sistemului integrat de management al deșeurilor, stabilirea gestionarului/proprietarului patrimoniului care va rezulta din aceste investiții și dezvoltarea unei strategii clare cu privire la funcționarea și finanțarea administratorului. În acest sens, propunem crearea unui grup de lucru interinstituțional, în cadrul căruia să fie examinate și puse în discuție respective aspecte.

3. La punctul 33 din proiect:

- la art. 54 alin. (6) se propune completarea cu punctul 5). Potrivit lit. b), se instituie obligativitatea de a marca ambalajele cu o etichetă care indică participarea producătorilor la un sistem colectiv de gestionare a deșeurilor de ambalaje. Scopul urmărit prin instituirea acestei obligații nu este clar.

Potrivit art. 15 din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, activitatea autorității administrației publice și/sau altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control în relațiile cu întreprinzătorii trebuie să fie proporțională asigurării intereselor societății și protecției drepturilor întreprinzătorilor. Autoritățile administrației publice nu vor întreprinde acțiuni în exces necesităților atingerii scopurilor societății.

În conținutul Analizei impactului de reglementare și Notei informative nu se regăsește argumentarea necesității instituirii unei asemenea reglementări și nici evaluarea costurilor și beneficiilor în acest sens.

Complementar, cadrul normativ deja conține mai multe cerințe privind marcarea/etichetarea produselor, de exemplu obligațiile agenților economici privind informarea consumatorilor, avertismentele de sănătate pentru produsele din tutun, etc.

În sensul celor evocate, considerăm imperativ necesară excluderea din proiect a obligației de marcarea a produselor privind participarea la un sistem colectiv de gestionare a deșeurilor.

- la art. 54, alin. (11), cuvintele „Legea privind taxa pe valoare adăugată” necesită a revizuite, or legea la care se face referire a fost abrogată prin Legea nr. 1417/1997 pentru punerea în aplicare a titlului III al Codului fiscal; 4. La punctul 34:

- la art. 54¹ alin. (2), potrivit proiectului se propune ca Ministerul Mediului, de comun acord cu producătorii, să stabilească lista produselor ambalate în ambalaj reutilizabil ce cad sub incidența sistemului de depozit, în conformitate cu procedura stabilită de Guvern. În legătură cu acest fapt, considerăm necesară clarificarea situației pentru producătorii care au deja un sistem depozit individual. La fel, care sunt criteriile și produsele ce vor fi eligibile pentru a fi în ambalaje reutilizabile?

- la art. 54¹ alin. (4) lit. c), nu este clar sensul cuvintelor „sau mai mare de trei litri și mai mare de trei litri”, motiv din care se impune revizuirea acestuia.

- prevederile de la art. 11 alin. (4) și (5), art. 54¹ alin. (14) și Anexa 6¹ conțin obligații privind organizarea sistemului de management al deșeurilor de către APL, semnarea contractelor de organizare a gestionării deșeurilor de ambalaje, prevăd modul de semnare și conținutul acestor contracte, precum și procedura de control a îndeplinirii obligațiilor contractuale. Cu referire la acest fapt menționăm că respectivele prevederi contravin principiului libertății contractuale, consfințit la art. 1 alin. (1) și art. 993 din Codul civil. Scopul urmărit prin completarea cu textul respectiv, nu justifică limitarea drepturilor și libertăților cetățeanului.

Mai mult, verificarea îndeplinirii de către sistemele colective și individuale a obligațiilor privind responsabilitatea extinsă a producătorului se efectuează în prezent de către IPM și AM. Astfel, nu este clară și întemeiată necesitatea înființării, de către sistemul colectiv (care este organizație non-profit), a consiliului de control, specializat în verificarea și monitorizarea activității sectorului asociativ. Din aceste considerente, solicităm excluderea prevederilor evocate.

- la art. 54² propunem completarea cu alin. (8) și (9), cu următorul cuprins:

„(8) Vânzătorii sunt obligați să asigure colectarea, păstrarea și predare ambalajului, parte a sistemului de depozit, separat pe tipuri (sticla, plastic, metal). În cazul ambalajelor reutilizabile, la cererea producătorului, să asigure colectarea, păstrarea și predare ambalajului reutilizabil pe tipuri de ambalaj reutilizabil.

(9) Vânzătorii sunt obligați să întocmească și să furnizeze informații și rapoarte lunare privind sumele depozitelor primite și achitate pe tipuri de ambalaje, precum și alte informații solicitate de administratorul sistemului de depozit și producători.”.

La fel, considerăm necesară majorarea suprafeței de comercializare pentru vânzătorii care sunt scutiți de obligația acceptării ambalajelor reutilizabile și de unică folosință. În condițiile Republicii Moldova, în multe din magazinele de la sate, nu există posibilitate tehnică de a participa la sistemul depozit, or, întreaga evidență este ținută, în continuare, pe suport de hârtie, considerent din care executarea obligațiilor impuse va întâlni dificultăți. Mai mult ca atât, în mediul urban, în special în mun. Chișinău, concentrația ridicată a magazinelor/punctelor de comercializare a produselor în ambalaje va condiționa amplasarea unui număr sporit de puncte de colectare într-o rază mică. Unele din acestea nu dispun de capacitate fizică (spațiu) pentru amplasarea punctelor de colectare. Astfel, solicităm revizuirea art. 54² alin. (4).

Potrivit alin. (5), vânzătorii de produse în ambalaje rambursează în numerar consumatorilor de ambalaje pentru toate ambalajele de produse care participă la sistemul depozit. Cu referire la acest fapt, constatăm că în textul proiectului lipsește specificarea despre modul în care se va ține evidența mijloacelor încasate și rambursate, motiv din care, găsim necesară indicarea respectivelor aspecte la art. 54¹¹ alin. (9).

- la art. 54⁴ alin. (2), propunem completarea cu lit. g), h) și i) cu următorul cuprins:

„g) gestionează eficient resursele financiare acumulate de la producători de la sistemul de depozit și contribuțiile acestora;

h) organizează auditul anual al informațiilor și rapoartelor privind sumele acumulate și achitate în sistemul de depozit, precum și a contribuțiilor producătorilor și utilizarea acestora;

i) organizează calcularea costurilor ce urmează a fi compensate în cadrul sistemului de depozit de către o companie terță specializată (companie de audit).”.

Complementar, în proiect se face diferențiere între funcțiile administratorului sistemului de depozit a ambalajelor reutilizabile și pentru ambalajele de unică folosință. În legătură cu acest fapt, pentru a uniformiza procesul de implementare a sistemului depozit și a exclude ambiguitățile, considerăm oportună atribuirea în sarcina acestor administratori a funcțiilor similare (administrare/organizare sistem depozit, gestionarea resurselor financiare, informarea publicului, stabilirea facilităților de colectare, rambursarea costurilor suportate de vânzători, organizarea auditului, etc.).

5. Conform dispozițiilor finale, legea urmează să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial.

În legătură cu acest fapt, solicităm indicarea termenului de intrare în vigoare cel puțin 01.01.2025, or, conform redacției propuse în proiect, subiecții implicați în sistemul depozit, se vor afla în imposibilitate de a se conforma noilor prevederi ale Legii. Adaptarea la noile realități și implementarea unui sistem complex atât din punct de vedere tehnic cât și financiar, necesită o perioadă îndelungată de timp. În caz contrar, vom fi în prezența situației în care prevederile legii nu vor putea fi aplicate.

Mai mult ca atât, în cadrul ședinței de lucru privind stabilirea sistemului depozit de gestionare a ambalajelor și deșeurilor de ambalaje, desfășurată la 20.07.2023, de către autorii proiectului a fost afirmat că termenul de intrare în vigoare, se propune a fi 01.01.2025, aspect care nu a fost specificat în proiect.

6. Conform redacției propuse, subiecții sistemului depozit sunt producătorii, distribuitorii, vânzătorii și consumatorii. În legătură cu acest fapt și întru asigurarea respectării principiului egalității și echității, intervenim cu propunerea de a fi incluși și importatorii (care sunt menționați doar în definiția de la art. 54¹ alin. (1)) de produse care fac obiectul sistemului depozit, cu drepturile și obligațiile de rigoare.

Vă rog să îl considerați pe Vasile Stepanuc, Policy Manager (vasilestepanuc@amcham.md) în calitate de persoană de contact din partea AmCham Moldova pentru ulterioara interacțiune la acest subiect.

Cu respect,

Mila Malairău,

Director Executiv

Camera de Comerț Americană din Moldova